

prof. dr hab. Joanna Madalińska-Michalak
przewodnicząca Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego

prof. dr hab. Zbigniew Kwieciński
honorowy przewodniczący Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego

Edukacja i życie wartościowe!

List do Uczestników IX Ogólnopolskiego Zjazdu Pedagogicznego w Białymstoku

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego po konsultacjach w środowiskach akademickich postanowił zorganizować we współpracy z Wydziałem Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku oraz Komitetem Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk Zjazd Pedagogiczny w dniach 21-23 września 2016 roku w Białymstoku. Temat wiodący IX Zjazdu Pedagogicznego brzmi: **Ku życiu wartościowemu. Idee – koncepcje – praktyki.**

Każdy człowiek potrzebuje zakorzenienia, buduje swoją tożsamość i odrębność, poszukuje sensu drogi swojego życia, odczuwania bliskości i ufności innych, ale także ich uznania dla dokonywanych przez niego wyborów, dla swych kompetencji i dokonań. Tymczasem współczesność nasza nie tylko jest rozpieńczona w kilku kierunkach naraz i nieprzewidywalna, ale obfituje w „migotliwość znaczeń”, w rywalizację o statusy, poziom konsumpcji, stałe potwierdzanie dobrego wizerunku. Nasilanie się takiej sytuacji może prowadzić to epidemicznego egoizmu i narcyzmu, przyczyniać się do wzmagania nieufności do ludzi i instytucji, do wzajemnego instrumentalnego traktowania się, czy też do niszczenia bliskich relacji i szerszych więzi społecznych.

Kto i jak ma pomóc ludziom w kształtowaniu ich życia wartościowego, łączącego dobro własne i osobistą radość życia z regułami przyzwoitości, troski i miłości, z ufnością budującego wspólnoty wspierające samorealizację każdej jednostki? Jak uczynić nasze społeczeństwo i wszystkie jego „urządzenia” nie tylko sprawnie funkcjonującymi, ale też aktywnie współwychowującymi? Najważniejszy jest tu wysiłek każdej osoby, ale żaden podmiot społeczny nie może być od tego obowiązku wychowania do życia wartościowego zwolniony, tak jak żaden podmiot społeczny, żadna instytucja nie może mieć monopolu na takie wychowanie.

Proponujemy na Zjeździe w Białymstoku dyskusję naszego środowiska akademickiego nad określonym w haśle zjazdowym problemem dotyczącym drogi wiodącej do udanego i godnego życia. We współczesnym świecie życie wartościowe i wychowanie ku wartościom staje się wyzwaniem i zadaniem edukacyjnym, na co wskazują nie tylko pedagodzy, ale także psychologowie, filozofowie, socjologowie, a także nauczyciele praktycy. Możliwość życia wartościowego to zadanie, o którego pomyślną realizację warto zabiegać. Nie możemy zatem nie podjąć pytania o to, czy i jak edukacja może pomóc człowiekowi, instytucjom edukacyjnym, społeczeństwu w czynieniu świata lepszym, bardziej etycznym, w rozwijaniu zdolności do działania moralnego. Współczesne życie każe mierzyć się nam z różnymi wyzwaniami – by nie ulec zagubieniu, zwłaszcza zagubieniu aksjologicznemu. Życie wymaga od nas tego, aby ciągle zastanawiać się nad granicami swojej wolności i odpowiedzialności by odnaleźć drogę do życia pełnego wartości. Współczesna pedagogika na powrót pyta o to, jak żyć w zgodzie z wartościami i o jakie wartości należy zabiegać.

Tak określoną problematykę Zjazdu pragniemy rozwinąć bardziej szczegółowo wokół następujących kwestii:

1. Życie wartościowe a *conditio humana* człowieka XXI wieku – u źródeł aksjologii i pedagogiki
2. Życie wartościowe - metateoretyczne i metodologiczne aspekty badań aksjopedagogicznych
3. Życie wartościowe wobec dynamizmu przemian społeczno-kulturowych, gospodarczych i politycznych
4. Kultura i sztuka jako przestrzeń aksjologiczna i edukacyjna
5. Tożsamość człowieka – pedagogika wobec różnorodności
6. Temporalny wymiar życia wartościowego
7. Edukacja – w stronę kluczowych wartości
8. Kreowanie środowiska edukacyjnego z perspektywy życia wartościowego
9. Szkoła i wychowanie ku życiu wartościowemu

W nawiązaniu do dorobku ośmiu dotychczasowych Zjazdów Pedagogicznych z lat 1993-2013 proponujemy Państwu powrót do formuły Zjazdu wypracowanej na VI Ogólnopolski Zjazd Pedagogiczny, który odbył się 2007 roku w Lublinie. Podjęliśmy wówczas inicjatywę by obrady na Zjeździe ukierunkować na zintensyfikowanie uprawiania przez uczestników dyskusji jako formy żywej wymiany poglądów i pogłębiania myśli. IX Ogólnopolski Zjazd Pedagogiczny będzie zatem obradował jako forum dyskusji plenarnej, jako debaty półplenarne, dyskusje w grupach i sesje plakatowe. Osoby zainteresowane uczestnictwem czynnym w Zjeździe mogą zgłaszać swoją gotowość udziału w dyskusji na wybranych posiedzeniach sesji półplenarnych oraz w grupach dyskusyjnych i sesjach plakatowych.